

SÜMEG ÉS VIDÉKE

(SÜMEG-SZENT-GRÓT)

TÁRSADALMI HETILAP.

A SÜMEGVIDÉKI GAZDAKÖR ÉS A SÜMEGI NÉPBANK HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik minden vasárnap.

HIRDETÉSEK: 2 hasábon pellettos egyszeri hirdetésnél 10 Hl., (többször) hirdetésnél 14 Hl. — Hivatalos hirdetéseknek minden szó 4 Hl. — Hirdetések és díjak HORVÁT GÁBOR nyomdájába küldendők.

Előfizetési árak:	
Egész évre	8 kor.
Fél évre	4 kor.
Negyed évre	2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.	

Felolvas szerkesztő:
ELES KÁROLY.
Laptulajdonos és kiadó:
HORVÁT GÁBOR.

A lap szellemi részét illető közleményeket a szerkesztőséghez kérünk. Előfizetési pénzek Horvát Gábor könyvnyomdájába küldendők. Kéziratokat nem küldünk vissza.

Sertéshizlaló Sümege.

Megbízható forrásból nagy közgazdasági tervezetről értesítenek bennünket: egy sertéshizlaló telep állításáról Sümege. A vállalat részvénytársaságképpen alakulna meg, de olyképpen, hogy a fővállalkozó maga hajlandó 150—200 ezer koronával is hozzájárulni, szóval akkora összeggel, amekkorát csak a felállítandó telep kerete megkíván.

Hozzájárulásának mértéke attól függ, hogy a tervbe vett sertéshizlaló a biztosítandó föltételek szerint mekkora méretekre terjedhet.

A vállalkozó nem kíván egyebet, mint hogy birtokosaink biztosítsák neki azokat a föltételeket, amelyek sertéshizlaló alapjául szolgálnak. Nevezetesen: kössenek le megfelelő időre bizonyos mennyiségű kukorica-termést, mint ahogy lekötik a cukorgyáraknak a cukorrépa termelést. Ennek fejében a vállalkozó nem csupán a vállalat legnagyobb részének alapítókéjét adja, hanem még arra is vállalkozik, hogy a sertéseket első sorban a helyi piacon szerzi be s a hízalt állatokat első sorban a helyi keresletnek biztosítja, természetesen mindig a folyó piaci árakat értve.

Ez rövid vázlat a nagyszabású tervezetnek. Közgazdasági jelentősége, anyagi életünkre való hatása pedig első pillanatra szinte beláthatatlan.

Minden osztályunk, földmives, iparos, kereskedő és az egész közönség sulyosan érzi, hogy Sümeg több mint tíz év óta sulyos lejtőre jutott. Iparunk, kereskedelmünk nem csak pang, hanem szomorú hanyatlást mutat. Népünk szegényedése, eladósodása szinte ijesztő mértékben emelkedik. Forgalmunk a minimumra csökkent s ennek hátrányait érzi minden rendű és rangu lakosa e városnak és vidékének.

Ijesztő tünete ennek a közgazdasági hanyatlásnak, hogy Sümeg elvesztette középponti erejét még közvetlen vidékére is. Hisz talán csak Prága, Bazsi és Csehi tartoznak Sümeg közforgalmi életének sodrába, egyik-másik község közgazdasági élete már megoszlik, míg több község közgazdaságilag elesett Sümegetől s más község érdekkörébe jutott.

Egyképpen sulyos baj és csapás ez Sümegnek és a vidékbeli községeknek is. A helyzet ma már türehetlen. Ezen a türehetlen helyzeten egyszerre, egy csapásra változtatna a tervezett sertéshizlaló telep.

Nyomában közgazdasági életünk szinte egy csapásra teljesen átalakulna. Új erő, friss vér ömölne az elernyedt, erejét vesztett tagokba. Az eddigi erőforrások helyébe, amelyek oly vékonyan adják a jövődelmet, új források nyílnának s ezek gazdagon bugyognának a közgazdasági és a közélet egész mezejének megtermékenyítésére.

Az olcsó, kevés jövődelmet hajtó buzatermelést, aminek az egész világ termelésével föl kellett a versenyt vennie, a kukoricatermelés váltaná föl. Ez a termelés a tervezett sertéshizlalóban biztos piacot lelne s jóval nagyobb jövődelmet hajtana a gazdáknak. A földnek e kihasználása pedig annál nagyobb sullyal esik a mérlegbe, mert egy nevezetes gazdasági erőforrás, a cukorrépa termelése, biztosan csökkenni fog. Nevezetesen a cukorgyártásban a brüsszeli cukoregyezmény következtében egészen új világ fog bekövetkezni. Cukorgyártásunk, amit a prémiumok adásával mesterségesen fokoztunk, csökkenni fog s e csökkenésnek természetes folyamánya a cukorrépa termelésének csökkenése is. Nagy területek szabadulnak föl ismét. E területek egy része ismét a buzatermelésre tér vissza. Minő áldás lesz tehát a vidék gazdáira, ha ők buza helyett kukoricát termelhetnek s ennek a sertéshizlalóban biztos fogyasztója lesz.

E sertéshizlaló nyomán az állattenyésztésnek új ága lendül föl s jut magasfoku virágzásra: a sertésenyésztés. Ennek pedig a nagygazda, kiscgazda, sőt a szegény zsellér, napszámos ember is nagy hasznát vallja. Utána sürűbb lesz a háznál a nagy és kisbankó, fogy az adósság, emelkedik a jólét és a közvagyonosodás.

Azután a sertéshizlaló visszahat a földre is. A mezőgazdaságra és a szőlőre egyaránt. Mert meg lesz benne s általa a föld termő erejének és produkáló ké-

Künn bolyongtam . . .

Künn bolyongtam az erdőben,
Gyöngyvirágot szedtem . . .
Haza hoztam s koszoruba
Arcképedre tettem!
Úgy képzelem, mintha képed
Rám mosolygott volna,
Mintha azért a virágot,
Köszönetet monda . . .

Künn bolyongtam az erdőben,
Gyöngyvirágot szedtem . . .
Kivittem a temetőbe,
A sírodra tettem;
És megrezdült a gyöngyvirág
Halkan lágy sóhajtól . . .
Szíved köszönete volt tán
Sötét rideg sírból . . . ?

B . . . i.

Felsőbb leányok.

— A Sümeg és Vidéke eredeti tárcája —

Felsőbb leányokat és felsőbb lényeket közönséges matematikai mértékkel nem lehet meghatározni. Ez már a felsőbb mátézis körébe tartozik, amint hogy a felsőbb leányiskolákban a felsőbb matematika kötelees tantárgy.
A tanügyi kormányzat, mikor a felsőbb leányiskolák tantervét jóváhagyta, világosan látta maga előtt a célt, az ideált. A statisztiká-

val támogatott tapasztalás kétségtelessé tette, hogy a felsőbb leányoknál rendszerint hiba van a kréta körül. Kereste, kutatta a hibák forrását s rájött, hogy a serdülő leányok, az aranyos bakfisek, a nyiló rózsabimbók összes defektusai a hiányos matematikai képzettségre vezethetők vissza. Nekihajította tehát a serdülő leányokat, az aranyos bakfiseket, a nyiló rózsabimbókat a matematikai tudományoknak. Így készült a modern tanterv.

Lehetetlen ennél valami természetesebbet képzelni. Mi egy leány algebra nélkül? A trigonometria segítségével hódíthat-e a hajadoni varázs? S mire valók egyáltalában a Briggs-féle logaritmusok, ha nem arra, hogy a női fenéséges hivatásában lovagiasan támogassák?

Igy jutottak a felsőbb leányok a felsőbb matematikába, hol aránylag igen kényelmetlenül érezik magukat. Ezer matematikus kisasszony közül ugyancsak ezer a régi előítéletek cvikkerjén keresztül szemléli a matematikai tudományok terjedését és tört szívvel dolgozik törtszámokkal.

De különösen a tizedes törtek rövidített szorzása tartja őket heteken, hónapokon át kínos izgalomban. A letört liliomok nem halványabbak, mint mikor a szépséges liliomszálak törteken törnek a fejüket. A vegyes törteket vegyes érzelmekkel fogadják s izgatottan harapdálják biborajkukat, hogy a tizedes törteket nem tizedelhetik meg.

Mert egy ilyen tizedes tört, különösen annak rövidített szorzása, néha családok nyugalomát képes tönkretenni. A minap csaknem ka-

tasztrófához vezetett. Ajánljuk az esetet a tanügyi kormányzat figyelmébe:

Az apa gondtalanul tört haza az enyhe családi félszekbe, s derűs arccal tudakozódott a vacsora felől. De a derű hamar elköltözött arcáról. Felesége egy karosszékben némán meredt maga elé, felsőbb leánya egy sarokban halkan, de kitarotán zokogott.

— Mi történt? Mi bajotok?
A hölgyek felugrottak.
— Milyen jó, hogy jössz. Az ég küldött.
— Oh papa, ments meg!
— Igen, igen, segitened kell a szegény leányon . . . Hiszen a te leányod.
— Hát persze, hogy az enyém. Mi történt vele? Beszéljétek! Mindent tudni akarok.

A felsőbb kisasszony zokogva borult apja karjaiba.

— Végem van! Oh én boldogtalan!
A megremült apa gyöngéden kibontakozott karjaiból s a pamlagra maga mellé ültette leányát.

— Szólj, gyermekem, mi bajod, mi dobogtatja ily hevesen apró kis szívedet?
— Oh papa!
— Csak ki vele bátran. Hogy hívják azt a fiatal embert?

— Oh papa, mit gondolsz?
A hosszú faggatásnak végre meglett a kívánatos eredménye. A leány kimerítő vallomást tett.

— Nem tudom a számtant.
— Csak ez? No majd segíték. Mi van feladva?

ességének legfőbb bázisa: a trágya. A sovány szántóföldek megjavulnak s dússabb termést nyújtanak, szőlőink jó karba jutnak, a fillokszerának jobban elleneállanak s gazdagabb szüretekkel fizetnek. Mert lesz bőven trágya, olesó és jó. És új, eddig keveset vagy éppen semmit sem jövedelmező területek szőlőmivelés alá jutnak, szaporítják a gazda jövedelmét, a munkásember keresetét s biztos életexistenciáját.

És mindezek nyomán általános gazdasági emelkedés és virágzás jár. Jobb helyzetbe jut az iparos és kereskedő is. Jobban megbirjuk a közterheket s fejlesszük a közintézményeket. Mert akkor telik, míg most kuporogva takarítgatjuk össze az összegeket, amik az állami s községi terhek lerovására szükségesek.

Szinte kiszámíthatatlan a városnak és vidékének egész népére. Központi erő lenne ez, hatalmas, nagy erőforrás, amelyből gazdasági életünk dús föllendülésének csatornái ágaznak szerte szét messze vidékre. Erőt szállítanak e csatornák az egész környéknek, de erőt szállítanak vissza e városba is.

Kiszámíthatatlan közgazdasági haszonnal járván e vállalat a városra és vidékére egyaránt: meleg szeretettel, lelkesedéssel, meg nem törő eréllyel és kitartással kell fölkarolni és diadalra juttatni e nagy tervet minden tényezőnek. Különösen pedig két faktornak: a városnak és a vidékbeli gazdaközösségnek.

A város részéről az előljáróság és a képviselőtestület lelkére kötjük, hogy minden erővel, minden eszközzel támogassák a nagyszabású tervet. Adjanak minden lehető kedvezményt, még a községi pótlék alól való fölmentést is — egyelőre legalább tíz évre.

A második nevezetes tényező a vidékbeli gazdák összessége. Ez a gazdakörben nyer kifejezést. Tehát ennek a körnek kell sziklaszilárdan odaállania a vállalat mellé, ennek kell eleven mozgékony sággal odamunkálnia, hogy a létecsináló vállalat existenciájának föltételeit, alapját, megkaphassa. Hisz midőn e föltételeket adják, egyszersmind önmaguknak nyújtanak nagy előnyöket.

Ugy értesülünk, hogy a tervezet a gazdakör választmányának a legközelebbi gyűlésén szóba kerül. Nem is kételkedünk, hogy meleg szeretettel és teljes jóakarattal fogadják majd az eszmét. Erre buzdítják őket e város és vidékének nagy-nagy ér-

dekei de első sorban e saját jól felfogott érdekük is.

Mi pedig repeső szívvel fogadjuk a nagyszabású tervezet kibontakozását, lelkünk mélyéből való hittel és reménnyel várjuk a megalkotását s áldást rebegünk mindazok nevére, akik megvalósításához akárcsak egy porszemmel is hozzájárulnak.

Isten áldása és bőségés-siker koronázza a tervet, hogy embriójából életre kelve, megtestesülve áldása legyen a városnak és vidékének.

Hirdetmény.

a sümegi kir. járásbírósnak 1903. évi ügyvétele tárgyában.

A) **Süvegh János** kir. bíró, a kir. járásbíró-ság vezetője (1 sz. szoba):
 2) 1. Elnöki ügyek (El. lajstrom); 2. Sommás perek közül azok, melyben az alperes neve C. Z. betűkkel kezdődik (Sp. I lajstrom); 3. Egyességi ügyek (Eg. lajstrom); 4. Fizetési meghagyási ügyek (Th. Fin. lajstromok); 5. Polg. vegyes ügyek (Po. lajstrom); 6. Hagyatéki ügyek (Ó és Öb. lajstrom).

B) **Szerdahelyi Károly** kir. aljbíró (7 számú szoba):
 4. 1. A sommás perek, melyekben az alperes neve A. B. betűkkel kezdődik (Sp. II lajstrom); 2. Tkv. ügyek.

C) **Saaghy János** kir. aljbíró (6. sz. szoba):
 6. 1. Anyakönyvi kiigazítási ügyek (A lajstrom); 2. Polgári megkeresések (M. lajstrom); 3. Végrehajtási ügyek (V. lajstrom); 4. Véttség és kihágási ügyek (B. lajstrom); 5. Vizsgálóbírói ügyek (Vb. lajstrom); 6. Büntügyi megkeresések (Bn. lajstrom); 7. Büntető vegyes ügyek (Bo. lajstrom); 8. Ujtott sommás perek.

II. A jegyzői irodák és az irattár a felek részére hétköznapokon d. e. 9—11 óráig, ünnepek és vasárnapokon pedig d. e. 9—10 óráig vannak nyitva.

Ezen időn túl a beadványokat a gyűjtőszekrénybe kell helyezni. A gyűjtőszekrényt hétköznapokon d. e. 8 órakor, d. u. 1 órakor ünnep és vasárnap d. e. 10 órakor üritik ki.

A hivatalos órák köznapokon d. e. 8—12 óráig, d. u. 2—4 óráig, vasárnap és ünnepepekon pedig d. e. 8—11 óráig.

A szóbeli keresetek, kérelmek és nyilatkozatok, közzérendelések felvétele végett Süvegh János kir. járásbíróhoz kell fordulni, ő helyettesíti a kir. közjegyzőt. 2. A vétsegre és kihágásokra vonatkozó szóbeli bejelentéseket Saaghy János kir. aljbíró veszi fel.

Az egyességi eljárásra és a fizetési meghagyásra vonatkozó szóbeli kérelmek és nyilatkozatok felvételét az a bíró végzi, akire az egyességi ügyek és fizetési meghagyások elintézése van bízva.

4. Az ügyek elintézés nélkül való tárgyalása végett a felek annál a bírónál jelentkeznek, akinek ügykörébe az ügy mint somnásper történik.

IV. Szóbeli kereseteket, kérelmeket, nyilatkozatokat, valamint büntető ügyekre vonatkozó

szóbeli bejelentéseket, minden hétfőn és pénteken s ha azok ünnepnapok lennének, a következő köznapon d. e. 9—11 óráig kell betérjeszteni. Ugyanebben az időben megjelenhetnek a felek, idézés nélkül ügyük tárgyalása végett.

Az egyességi kísérletre idézés és a fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelmek, továbbá oly szóbeli keresetek, kérelmek és nyilatkozatok a büntető ügyekre vonatkozó bejelentések, melyek gyors elintézését igényelnek, úgy szintén azok is, melyeknek előterjesztése határidőhöz van kötve, vagy amelyeknek előterjesztése végett a bíróság székhelyének községi területén, kívül lakó fél jelentkezik, a hivatalos órák alatt, mindig elfogadtatnak.

V. Sommás eljárásban a tárgyalásra kitűzött időn pontosan meg kell jelenniük a feleknek, mert az 1893. évi XVIII. t.c. életbe lépte óta a felek részére nincs várakozási idő engedve s az ügy felhívásával a hatánap elmulasztása kezdetét veszi, ha a fél nincs jelen.

VI. A járásbíró akadályoztatása esetén Szerdahelyi Károly kir. aljbíró helyettesíti.

VII. Az elnöki letétbe tartozó pénzl. értékeket a felek közvetlenül a járásbírónak, akadályoztatása esetén pedig helyettesének adják át.

VIII. Az I. sz. jegyzői iroda kezelője: 1. Bódis Tivadar irnok, állandó helyettese Aranyosy Árpád díjnok.

A II. sz. jegyzői iroda kezelője: 1. Havasi József irnok, állandó helyettese Aranyosy Árpád díjnok.

Másol: Vörös Pál díjnok.
 Irattár kezelője: Havasi József irnok.
 Sümege, 1902. évi november hó 20-án.

Süvegh,
 kir. járásbíró.

H I R E K.

— **Közgyűlés.** Rendkívüli érdeklődés közben tartotta meg a sümegi katolikus legényegyesület. f. hó 6-án évi rendes közgyűlését. A tagok oly nagy számban jelentek meg, hogy az egyesület helyiségeit zsufoltság megtöltötték. **Éles** Károly világi alelnök üdvözölte pár szóval a megjelent tagokat s a gyűlést megnyitotta. **Miután** a múlt közgyűlés jegyzőkönyve hiteltelést nyert, Adorján Sándor pénztáros jelentette, hogy az egyesület 562 K. 86 f. bevételével szemben 344 K. 41 f. kiadása volt; a maradvánnyal együtt az egyesület vagyona 873 K. 34 f. Tagdíjban 210 K. van könn. Gróf János háznagy jelentése az egyesület fölszerelését 1630 koronára becsüli, amiből 20% kopás címén levonandó. A könyvtáros, Strausz János tudatta, hogy a könyvtárban 214 kötetben 192 mű van. Minthogy Pap József jelentése szerint az összes számadások rendben vannak, a közgyűlés nevezett tisztviselőik buzgó működéséért köszönetét fejezte ki s nekik a fölmentést megadta. Ezután **Éles** Károly a maga és tisztársai nevében megköszönte az eddigi bizalmat s lemondott. Ajánlotta, hogy az egyesület elnökévé Németh János plébánost, alelnökévé Tamási István káplánt válasszák meg.

A közgyűlés viharos éljenzéssel fogadta az indítványt s nevezetteket kitörő lelkesedéssel egyhangulag megválasztotta. Erre először Németh János, majd Tamási István remekszép beszédben köszönték meg a bizalmat s lelkes szavakkal buzdították a jelenvölteket, hogy kitartsanak az egyesület zászlója mellett, amelyen a szó ragyog: *Sacretet*. Mivel **Éles** Károly v. alelnök és Bódis Tivadar jegyző a választást ismételt kérelmek után sem fogadták el, alelnökkül Gróf József asztalost, jegyzőül Hajós Sándor tanitót választották meg. A többi állásra a volt tagokat ismét megválasztották. A tisztikar tehát így alakult: Elnök Németh János, egyházi alelnök Tamási István, világi alelnök Gróf József, titkár Pap József, jegyző Hajós Sándor, pénztáros Adorján Sándor, ellenőr Molnár László, háznagy Gróf János, könyvtárosok Strausz János és Németh Kálmán. Ezután még 18 tagot választmányi taggá választott meg a gyűlés. A könyvtár gyarapítása végett megbízták a választmányt, hogy 50—60 K. értékű könyvet rendelhessen. Miután **Éles** Károly a tagokat a pontos tandíjfizetésre buzdította, Németh János elnök melegen megköszönte a tapasztalt érdeklődést s a gyűlést elosztatta. A jelenvölteket az elnök lelkes élettelisével zárták be a gyűlést.

— **Vadászati engedelem.** A sümegi vadásztársulatnak a földmivelésügyi miniszter megengedte, hogy január folyamán szarvas tehenekekre és borjúkra vadászhasznanak.

— **Meghívó.** A „sümegvidéki gazdakör“ f. é. január hó 15-én d. e. 10 órakor Sümegeben a lövölde helyiségében választmányi gyűlést tart.

Tárgy: 1) A kosárfonó tanfolyam alkalmával tartandó népies előadások tárgyában értekezlet, 2) A közgyűlés előterjesztendő ez évi munkaprogram megállapítása, 3) Indítványok. Sümeg, 1903. január 6-án. Hayden Sándor elnök. Sugár Jákó jegyző.

— A tizedes törtek rövidített szorzása. Papa, ismered te a tizedes törteket?

— Hm, azt hiszem, igen, némileg. Mutasd csak a feladatot.

Megmutatta. Az apa lelkiismeretesen nekifeküdt, előszedte összes matematikai emlékeit, de hasztalanul. A tizedes törtek rövidített szorzása tekintetében minden tudománya csődöt mondott. Most már az elkeseredés az ő kedélyét is elérte. El sem tudta képzelni, hogy elhett meg eddig a tizedes törtek rövidített szorzása nélkül. Elkeseredésébe szegyenkezés is vegyült. Ime, ő, az apa, a családfő, a társadalom előkelő szereplője, nem tud a leányán segíteni. Fogalma sincs, hogy rövidítik a tizedes törtek szorzását.

Dühösen járt fel s alá a szobában.

— Mit tegyünk, mit tegyünk? — hangzott a hölgyek zokszava.

— Megvan, elmegyünk a bácsihoz.

— Az tudja?

— Hogyne? Nyugalmozott politekniai tanár, ki annyi szakkönyvet írt.

Kocsiba ültek és rátörtek a tudásra. Az öreg ur matematikai nyugalommal hallgatta végig bajukat.

— Sajnálom, gyerekek, de az én időmben nem rövidítették a tizedes törtek szorzását. Mi hosszasan is ráértünk multiplikálni őket. Hanem menjetek el a sógoromhoz, az számtanácsos, azok nagyon szeretik rövidíteni a dolgot általában és a tizedes törteket specifikusan. Próbáljátok meg.

Fölkerekedtek és fölkeresték a számtanácsost. A jó ember isszonyu zavarba keveredett.

— Tizedes törtek? Teringettét? Volt egy díjnom, ki nagyon jól értette a tizedes törteket, de éppen a múlt héten helyezték át Fiuméba.

A boldogtalan család még néhány ismerős bankhivatalnoknál tett kísérletet. Mindegyik játszva ki tudta számolni a feladatot, de mindegyik más-más módszer szerint. Melyik az az igazi? Azt egyik sem tudta megmondani.

Sőtét kétségbeeséssel és nyitott problémával kocsiztak hazafelé. Az idő éjfél felé járt s a házmester a szokottnál gyorsabban nyitott kaput.

— Maguk még fent vannak?

— Igen, a leányom most készült el a feladattal.

— Feladattal? Micsoda feladattal?

— Valami összetört tizedesekkel.

Az apa fejében mentő gondolat villant meg: — Házmester, küldje fel a leányát hozzánk egy percre.

— Szívesen, nagyságos ur.

S a kis satnya házmesterkisasszony öt perc alatt úgy rendbe hozta a tizedes törteket s azoknak rövidített szorzását, mint a pinty.

Másnap szép új ruhát kapott ajándékba.

Azt hiszem, hogy ez az egyetlen eset, mikor a felsőbb matematika pozitív haszonnal járt a növevelés terén.

Nagyon veszedelmes volna azonban, ha ebből az egy esetből a tanügyi kormányzat merész konzekvenciákat vonna le. Ezért magáért aligha érdemes a tantervet újra kibővíteni.

Ez a nézet családapái körökben.

Lucián.

Miniszteri elismerés. Szabó Lajos galambok főtanító, és a kiskomáromi tanítói kör elnökének Wlassics vallás és közoktatásügyi miniszter 3065. sz. alatt eddigi tanítói működéséért kitüntető elismerését nyilvánította. Nevezett tanító lelkiismeretesen rászolgált a kitüntetésre.

Vasúttáadás. Újév napján a keszthelybalaton-szentgyörgyi vicinális, a társaság az állam kezelésébe adta. Az átvételnél a szombathelyi üzletvezetőség négy tagja volt jelen.

Letört bimbó. Gyász borult a sümegei első leányosztály kised tanulóira. Egyik kedves társukért, a kis Szijártó. Irenkéért, leszállott a menyből egy angyal s magával vitte, hogy szaporítsa az angyalok seregét az Isten trónja körül. Porhüvelyét f. hó 4. én délután nagy közönség kísérte ki a sümegei temetőbe. Bánatos szülői zokogva sóhajtának utána.

Uj lap. Tapelcának ismét lesz lapja. *Tapelcái Lapok* címmel Kollányi Ödön szerkesztésében Löwy B. kiadásában fog megjelenni. Ára 10 K. lesz.

Halálozás. Heffler Ferencné, szül. Szily Mária, a tüzéri prépostság közkezdveltségű gazdaszifjének, Heffler Ferencnek kedves neje, Türién 1902. évi december hó 25-én, élete 22. boldogházasságának 5-ik évében elhunyt. A korán elhunytat szerető hitvese két kis gyermeke s széles körű rokonság gyászolja.

Kohn László csabrendeki kereskedő f. hó 3. án Csabrendeken elhunyt. Temetése 5-én délután 3 órakor nagy részvétellel ment végbe. Nyugodjék békében!

Pótlás. Pótlólag közlik velünk, hogy a tapelcái izr. jótékony négyesület szilveszteresti mulatságán még egy asztaltársaság 10. öz. Marton Gáspárné 7 s Grünhut József dr. 1 kor. Ézetek felül.

Alapítvány. Ébersz Károly kir. tanácsos a földmivélségi miniszterium központi számvevőségének igazgatója folyó hó 3-án ülte meg hivatali szolgálatának 25. éves jubileumát. A köztiszteltnek örvendő hivatalfőnök ünnepelésére a budapesti Drechsler fűle vendéglőben, amely alkalommal az ünnepeltnek egy értékes emléktárgyat nyújtottak át. A nagy számmal egybegyűltek ugyanekkor elhatározták, hogy a nagyérdemű hivatalnok nevére nagyobb összegű alapítványt fognak tenni az Országos Gazdasági Munkás és Cselédségpénztár javára. Kivánatos volna, hogy a számvevőség e neimes példája másutt is követőkre találja.

Világosvilágítás Zalaegerszogen. A Pesti hazai első takarékpénztár a világítás céljaira hajlandó 191500 K. kölcsönt adni a városnak, ötven évig terjedő évi 10.000 K. amortizálásra. A Ganz és társa cég a városi közvilágítás fenntartására nézve költségvetést állított össze. A költségvetés összege, beleértve 2000 lángot magánfelek részére, az összes beruházás, építkezésekkel és vezetés költségeivel, 185000 K.-t tesz ki. Az első 5 évre érvényes a cég évi 32000 K.-val az üzem kezelését úgy a köz-, mint a magánvilágítás költségeivel egyetemben.

Szivárvány. Január 5-én napnyugatkor ritka égi tűneményben gyönyörködtünk. A téli nap valóságos aranytengerben hunyt le, az égbolt keleti felét pedig remek szivárvány iverlte át. Ritka tűnemény január elején a szivárvány. Az igaz, most szinte tavaszi napokat élünk.

Kosár- és cirokkötés. Csabrendeken f. hó 15-én. Sümege — mint jeleztük — 12. én nyílik meg a kosár- és cirokkötő tanfolyam. A jelentkezők anyagot ingyen kapnak s úgy szintén a tanítás is teljesen ingyenes lesz. Közbenközben arravaló férfiak népies gazdasági előadásokat tartanak. Melegen ajánljuk földmivelő népünknek, látogassák tömegesen a műhelyt, ahol pénzszerző hasznos foglalkozást tanulhatnak. A tanfolyamot esténként tartják s így a nappali munka nem szenved hátrányt miatta.

Tavaszi január elején. Nagyon korán, nagyon hidegen és zordonan tört ránk az idei tél. Sok külső munka egyszerre abbamaradt. Hogy kiöntötte mérget, hát lassan-lassan megszűnt a hideg s most szinte tavaszi, verőfényes napok járnak. A szokatlan idő azután munkára szólította a gazdákat. Az ősszel elmaradt szőlőkápalás most folytatódik, olyik gazda pedig elővette ekéjét s vigan szántogatja földjét. Bizony ritka munka január elején. Csak meg ne adjuk az árát!

Az O. G. Munkás és Cselédpénztár statisztikája. Hogy az Országos Munkás- és Cselédségpénztár áldásos intézménye mily gyorsan vált népszerűvé, azt legjobban bizonyítja a pénztárnak az elmúlt évről összeállított statisztikája. E statisztika szerint az 1902. évben a pénztár önként beiratkozott tagjainak száma összesen 44919 A biztosított gazdasági cselédek száma közel 350.000. A kifizetett segélyekről a követ-

kező statisztikát állította össze a pénztár: Baleseti segély: cselédeknek 1296, esetben 6378 K. 69 fil., I. cs. tagoknak 222 esetben 7895 K. 82 fil., II. cs. tagoknak 43 esetben 869 K. 28 fil., rendkívüli tagoknak 457 esetben 15323 K. 38 fil., gépmunkásoknak 86 esetben 3627 K. 98 fillér. Rokkantsági segedelmek: cselédeknek 344, esetben 4755 K. 74 fil., I. cs. tagoknak 14 esetben 150 K., rendkívüli tagoknak 42 esetben 725 K. 83 fil., gépmunkásoknak 3 esetben 40 K. Halál-eseti segedelmek cselédeknek 109 esetben 27875 K. 15 fil., I. cs. tagoknak 35 esetben 4092 K. 02 fil., II. cs. tagoknak 3 esetben 11 K. 44 fil., rendkívüli tagoknak 26 esetben 4354 K. 17 fil., gépmunkásoknak 8 esetben 2312 K. 84 fil., összesen kifizetett 2688 esetben 140929 korona 84 fillért. Ujabbban Gróf Andrássy Dénes, gróf Majláth Géza és Dráher Antal jelentették be a pénztárnál, hogy összes cselédeiket beiratják a tagok közé.

Lovagias ügy. A bíró: Ibrík Péter, ön azzal van vádolva, hogy folyó év szeptember havában a szentlőrinci határban pisztolypárbajt vívott Mákos Ákos kereskedősegéddel. Először ki fogom önt hallgatni az általános kérdésekre nézve. Ön Ibrík Péter, 32 éves, büntetlen, előlélt. Mi a foglalkozása?

A vádlott: Képviselő vagyok.
— Melyik kerületből?
— Én a Moos és Franko zsiradék-mérési cégnek vagyok a képviselője.
— Most már értem, Hallotta a vádat. Bűnösnek érzi-e magát?
— Nem.
— És miért nem?
— Mert — hála Istennek — nem történt semmi baj. A feltételek szerint csak egy lövés volt kikötve, de még odáig sem jutottunk. A pisztolyok elsültek ugyan, de nem zavarták a közönséget.

— Ez a körülmény nem oldja fel önöket a bűnösség alól. Beszélje el, mik voltak a párbaj előzményei?
— Hát kérem, én bementem abba a fűszerüzletbe, ahol Mákos elárnsit és kínáltam nekik a legjobb minőségű zsiradékot. Mivelhogy arra a kijelítésre, hogy nem kell semmi, tisztelt nem távoztam el, Mákos ur egyszerűen kilökött a boltból. És akkor, úgy gondolkodtam, hogy a kidobást talán még a párbajjelleges luga sem tartja olyannak, amit kölcsönös lojalás nyilatkozattal el lehetne intézni és ezért provokáltam Mákost. De — mondom — nem történt semmi baj, csupán csak annyi, hogy fél napot elveszítettem az időből, mely tudvalevőleg pénz és hogy belekerült az egész hecc vagy három forintomba. Kérem, nem lehetne azt valahogy megtéríttetni?

— Ez nem az én dolgom. Volt-e a helyszínen kibékítési kísérletek?
— Volt, de már csak párbaj után. Bementünk a legközelebbi kereszmába és ott egy veselő meg egy szódáspricer mellett kibékültünk.

Ezután a bíró Mákos Ákost, a másik vádlottat hallgatta ki.
A bíró: Mákos, adja elő a tényállást. Úgy történt-e a dolog, amint azt vádlotttársa előadta?
Vádlott: Igen. Úgy látszik ezuttal — kivételesen — igazat mondtam.
— Mert lökte maga ki Ibriket a boltból?
— Mert feltűnés nélkül nem akart távozni.
— Erre ő aztán elküldte magához megbízottjait. Mi történt azután, ön is megbízott valakit ügyének rendezésével?
— Igen.
— Kik voltak az ön segédei?
— Ugyanazok, akik a mi boltunkban is a segédek.

— Mikor történt a kihívás után a párbaj?
— A dátumra már nem emlékezem, de azt tudom, hogy a párbaj egy csütörtöki napon volt. Arról jegyeztem meg magamnak a napot, mert azon a napon nemcsak a kalendárium, de a két pisztoly is csütörtököt mondott.
— Volt-e orvosok a párbajnál?
— Nem. Az öt forintot meg akartuk takarítani. Tehát a feltételek közé vettük azt is, hogy a párbaj 150 lépésről lesz, de a lovagiaság szabályai szerint öt-öt lépés advance-ot engedélyeztünk.
— És igénybe is vették azt?
— Igen, csak hogy mindketten hátrafelé.
— A bíró ezek után a két vádlottat 1—1 napi államfogházra ítélte. Az elítéltek kijelentették, hogy pörök revíziója ügyében megindítják a mozgalmat.

Szomorú számok. Az újévvel megindult Tuberkolozis című lapban olvassuk, hogy a tüdővész mily szomorú pusztítást visz végbe az emberi életben. A belügyminiszterium jelentése szerint 1901-ben csak Magyarországon 70781 egyén halt el — tüdővészben. Ebből a szomorú számból Zalamegyére esett 121. Egy hadjárati

borzalmas pusztításával ér föl, sőt felülhaladja — a tüdővész pusztítása. Ki segít itt? Csak a jó Isten és az okos védekezés. Jó szolgálatot tesz erre a Tuberkolozis című lap, Ára egész évre 1 korona.

Egyesült önképzőkörök. Keszthelyen az iparos ifjak és a kereskedő ifjak önképzőkörre egyesültek. Az új egyesület címe: „A Keszthelyi Ifjuság Önképzőköré.” Az egyesülést elhatározó értekezleten kimondották, hogy a választmányi tagokat csak iparosokból és kereskedőkből választhatják.

Tüz. Múlt hó 28-án Rezin a szőlőben, tűz volt. Bárdi Antal körjegyző pincéjét égette fel egy eddig ismeretlen tettes. A gyuan egy elbocsátott szolgára irányul.

Mit hoz az 1903. év? Csütörtök az új esztendő első és csütörtök az utolsó napja is, amiből azonban babonás ember módjára kár lenne azt hinni, hogy minden csütörtököt mond majd, amibe belefogunk.

A farsang január 7-től február 24-ig tehát negyvenkilenc napig tart s így majdnem két héttel tovább, mint tavaly volt. Kettős ünnep, is sokkal több lesz a szokottnál, mert több ünnep esik részben hétfőre részben szombatra, így Gyertyaszentelő Boldogasszony, Peter és Pál Nagy Boldogasszony napja; vasárnapra azonban egy ünnep sem esik, kivéve Mindenszentek napját. A mozgó ünnepek közül husvét vasárnapja április 12. pünkösd vasárnapja máj. 31-én lesz.

A jövő évben két napfogyatkozás és két holdfogyatkozás lesz, amelyek közül nálunk csak az egyik látható egy kevéssé. Ez a részletes holdfogyatkozás április 11-én lesz és este tizenegy óra 35 perccor kezdődik. Az uralkodó bolygó ez évben a Jupiter, a bolygó rendszer leghatalmasabb tagja.

Az esztendő leghosszabb napja június 19-ike, tartama két perc híján 16 óra, a legrövidebb pedig december 22-ike, amely nyolc óra huszonkét percig tart; az esztendő közepe július 2-ának dele.

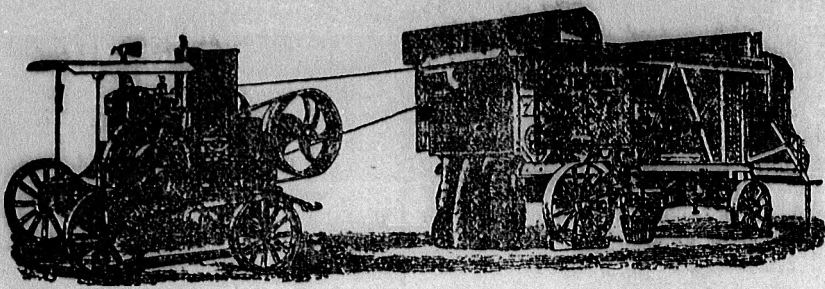
Végezetül álljon itt a jövő esztendő kronológiájából e néhány nevezetesebb adat: az új év 5663—5664-ik a zsidó korszámítás szerint, 1903-ik Juliánus és az orosz naptár szerint, 1870-ik Krisztus urunk keresztrefeszítése óta, 1380-ik Mohamed futása óta, 1007-ik a honfoglalás óta, 463 k a könyvnyomtatás föltalálása óta, 445-ik Hunyady Mátyás királlyal választása óta, 359-ik Erdély kormányzatának külön szervezése óta, 217-ik Budavár bevétele óta, 180-ik a pragmatika szankció elfogadása óta, 213-ik a török kivonulása óta, 78-ik mióta Széchenyi megvette az Akadémia alapját, 73-ik I. Ferenc József király születése, 36-ik a kiegyezés óta.

Veszett kutya. Karácsony napján vészett eb kóborolt Nyirádon s megharapta Farkas Pál Lajos nevű 7 éves fiának combját. A kutyát agyonlőtték. Sugár Jákó állatorvos megállapította hogy az állat csakucsan vészett volt. A fucskát édes apja felvitte a Pasteur-intézetbe. A hatóság a kutyákra negyven napi zárlatot rendelt el. A nyirádiak azonban semhogy kutyáikat zár alatt tartásák, inkább nagyrészt kiirtották. Minnek is az a sok fölösleges kuvasz. Mostanság ugyanis sok bajt okoztak, mert rendre dühödtek.

Uj napilap a fővárosban. A fővárosban, mint nekünk írják, nagy érdeklődéssel néznek egy új politikai napilapnak, a Magyar Világnak a megjelenése elé. Ez az érdeklődés érthető és jogosult. A Magyar Világ, melynek felelős szerkesztője Benedek Elek, a magyar irodalomnak ez a régi, kiváló munkása lett, december 20-án jelent meg először. A felelős szerkesztő köré sereglenek hazai újságírók ugyan jeles erői és kétség nem férhet tehát hozzá, hogy a Magyar Világ eleven, érdekes módon lesz szerkesztve, hogy tartalmilag ez a lap magas színvonalon fog állani. A Magyar Világ lesz a főváros legolcsóbb napilapja, mert az előfizetési ára egész évre mindössze 8 ft. (16 korona), félévre 8 korona, negyedévre 4 korona, egy óra 1 korona 40 fillér. Ez a páratlanul olcsó ár lehetővé teszi, hogy a legszerényebb viszonyok közt élő család is járathasson napilapot, amely igényeinek minden tekintetben megfelel. Mert a Magyar Világ nagy olcsósága mellett is a művelt közönségnek készül. Bátor szökimondás, erős nemzeti irány, s a szó neimes értelmében vett szabadelvűség, hamisítatlan demokrácia, a Magyarország erősödéséért, terjedéséért, az ország gazdasági érdekeiért a nemzet igazaiért való küzdelem; ez a Magyar Világ programja. Kerülni fog ez a lap minden börtányhajszást, minden izléstelenséget, léhaságot, úgy, hogy teljes értelmében a családok lapja lesz. A Magyar Világ kiadóhivatala, mely Budapestén a VI. ker. Váci körút 23. sz. alatt van, kívánatra készséggel küld mutatványszámot. A Magyar Világ este jelenik meg s így már másnap reggel az ország legtávolabb fekvő helyiségeiben is ott van.

OBERIRZELI motorgyár vezérképviselői Zalamegye részére:
Kohn Festvérek, Sümeg.

Nincs szükség fűtőre. Nincs szükség víz-szállításra. Nincs szükség szén-szállításra. Nem jár költséges javításokkal.

Legújabb rendszerű „Gnom” benzín-motor és lokomobil: gazdaság-, malom- és ipari célokra, teljes jótállással és előnyös feltételek mellett. — Felülmúlhatatlan egyszerű szerkezet, bárki által könnyen kezelhető és szétszedhető.

Képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

ELÁRUSÍTÓ ÜGYNÖKÖK Zalamegyére kerestetnek.

Meghívó.

A SÜMEGI NÉPBANK RÉSZVÉNY-TÁRSULAT
XXX. évi rendes közgyűlését

1903. január 27-én délelőtt 10 órakor az intézet helyiségében tartja, amelyre a T. cz. Részvényeseket ezennel tisztelettel meghívja

AZ IGAZGATÓSÁG.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése.
2. A zármérleg előterjesztése.
3. A felmentvény megadása.
4. Felhatalmazása az igazgatóságnak, hogy a nyugdíj alaptőkeként kezelt 2078 korona 05 fillért a kétes követelések fedezésére fordíthassa.
5. A lemondás és választás folytán üresedésbe jött 2 igazgatósági tagsági hely betöltése.
6. Az intézeti könyvelő fizetésének megállapítása.
7. Netáni indítványok tárgyalása, melyek az igazgatósághoz folyó év január hó 20-áig beérkeznek,
8. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes kiküldése.

VAGYON.

A Sümegei Népbank mérlege 1902. december 31.

TEHER.

Folyó szám		korona	fillér	Folyó szám		korona	fillér
285	Pénzkészlet	20774	88	25	Részvénytőke	80000	—
286	Betét a m. kir. postatakarékpénztárnál . .	3120	77	237	Tartalékalaptőke	43601	20
299	Váltókban 497598 58			247	Nyugdíj	2278	05
	Leírás kétes követelésekre 4533 —	493065	58	298	Takarékbetét	443294	36
300	Kötvényekben	85282	85	280	Visszleszámitolt váltók	140364	71
301	Jelzálog kötvények	84676	72	265	Fel nem vett osztalék	252	—
169	Ingatlan birtok	3200	—	289	Átmeneti kamatok	4083	95
217	8000 korona névért. vasúti részvény . .	400	—		10164 94 korona betétkamat után járó 10% .	1016	49
227	Folyó számlán	643	94		Nyeremény	4408	47
24	„ „ segélyegyletnél	17656	81				
307	Giró számlán O. M. Banknál	289	63				
289	Hátralékos kamatok	9139	60				
	Előre fizetett vissz. kamat	1098	95				
		719299	23			719299	23

Sümege, 1902. évi december hó 31-én.

Scheiber József s. k.,
 könyvelő.

Dr. Bárdió Ferenc s. k.,
 igazgató.

Mojzer József s. k.,
 h. igazgató.

Pozsonyi József s. k.,
 pénztárnok.

Jelen mérleg számlát a fő- és mellékkönyvekkel összehasonlítottuk, helyesnek találtuk.

A felügyelő-bizottság:

Tiborcz István s. k.

Dr. Fischer Ignác s. k.,
 elnök.

Márkus Ignác s. k.

5487/tk. 1902.

Árverési hirdetmény kivonat.

A sümegei kir. bíróság, mint tkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Horvát Sándor és társai végrehajthatónak Polgár Zsigmond végrehajtást szenvedő elleni 1800 K. tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében az árverést a sümegei kir. járásbíróóság területén levő aranyadi 23. sz. utcában + 28/b hrsz. alatt Polgár Zsigmond tulajdonánál felvett ingatlanra 1126 korona ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1903. évi február hó 20-ik napján délelőtt 10 órakor Aranyod községében megrendelt nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladtni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 112 K. 60 fillért készpénzben, vagy az 1881. 60. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismerésvényt át kell szolgáltatni.

Kir. járásbíróóság, mint telekkönyvi hatóság.

Sümege, 1902. november 22-én.

Szerdahely, kir. aljbíró.

SÁRCIPÓ
 (GALOSNI)

párja 250 K., duplaerősé
 (csak uraknak) 330 K.

Würzburger Jakabnál,
 Sümege.

A gecegyi bér gazdaságban egy
 kovács-gépész,

kinek egy értelmes kovács segédet kell tartania, folyó évi április hó 1-ére felvételük.

Csakis oly egyének pályázhatnak, kik jó bizonyítvánnyal bírnak, a gőzcsepplőgép és löhercsepplőgép javítása és kezelésében járta-sak. Ajánlatok, bizonyítvány-másolatok vissza nem adatnak.